

Tisdagen den 8 april

Kl. 16.00

§ 1 Om ökat bistånd till Republiken Sydvietnams provisoriska revolutionära regering

Fru statsrådet SIGURDSEN erhöll ordet för att i ett sammanhang besvara dels fru *Dahls* (s), dels herr *Hermanssons* (vpk) den 1 april anmälda frågor, nr 132 resp. 136, och anförde:

Herr talman! Fru Dahl har frågat mig vad den svenska regeringen är beredd att göra för att snabbt få till stånd en omfattande extra biståndsinsats till PRR med anledning av den aktuella situationen.

Herr Hermansson har ställt frågan vilka omedelbara åtgärder som regeringen avser att vidta för att ge katastrofbistånd och även kraftigt utvidga de reguljära biståndsinsatserna till Republiken Sydvietnams provisoriska revolutionära regering (PRR).

Jag avser att besvara frågorna i ett sammanhang.

Utrikesdepartementet erhöll den 1 april en preciserad framställning från PRR avseende katastrofbistånd. Några dagar senare kunde jag meddela att regeringen kommer att tillmötesgå PRR:s hela framställning.

De av PRR nu begärda varorna utgörs av 5 000 ton vetemjöl, 200 ton köttkonserver, 200 ton matfett, 200 ton kondenserad mjölk, mediciner bestående av antibiotika, malariatabletter och vitaminpreparat samt papper. Sammanlagda värdet är ca 12 milj. kr.

Därutöver kommer regeringen att ställa 10 milj. kr. till förfogande för de katastrofinsatser som genomförs i Sydvietnam och Cambodja av FN:s barnfond, UNICEF, och FN:s flyktingkommissarie, UNHCR. En milj. kr. kommer att lämnas till Svenska röda korset för internationella Röda kors-insatser i Sydvietnam och Cambodja.

Regeringen har föreslagit en höjning av biståndet till PRR från 30 milj. kr. för innevarande år till 50 milj. kr. för nästa budgetår. Regeringen följer med stor uppmärksamhet den fortsatta utvecklingen i Sydvietnam.

Fru DAHL (s):

Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet för svaret och uttala min tillfredsställelse över att regeringen så snabbt kunde fatta beslut om den första biståndsinsatsen till PRR med anledning av den aktuella situationen och att man då kunde bifalla PRR:s hela framställning. Samtidigt vill jag understryka att en insats av den här storleksordningen naturligtvis är mycket liten, sedd i förhållande till de oerhörda behov som självklart föreligger både på kort och på lång sikt.

Jag har för drygt ett år sedan med egna ögon haft tillfälle att studera

Tisdagen den
8 april 1975

*Om ökat bistånd till
Republiken
Sydvietnams
provisoriska
revolutionära
regering*

Tisdagen den
8 april 1975

*Om ökat bistånd till
Republiken
Sydvietnams
provisoriska
revolutionära
regering*

situationen i en annan del av Sydvietnam, som då redan var befriad, och se hur fullständigt förstört ett sådant område var av den långa ockupationen av amerikanska trupper och deras allierade och inte minst vilken oerhörd förstörelse som hade åstadkommits i samband med att den provinsen hade befriats. Då kunde jag studera vilka oerhörda ansträngningar som fordrades för att återställa naturen, jordbruket och produktionen i övrigt, för att inte tala om hälso- och sjukvården samt utbildningssystemet för att skapa normala levnadsvillkor för människorna där.

Det är mycket väsentligt att Sverige tar nästa steg snarast möjligt i ett hastigt utvidgat stöd till PRR. Jag vill betona att vad som här sägs om den medelsberäkning som gjorts för nästa år för PRR bygger på en bedömning av situationen sådan den var för ett halvår sedan och för några månader sedan men att naturligtvis nu helt nya bedömningar måste göras. Därför vill jag ställa en kompletterande fråga till statsrådet:

Är regeringen nu i gång med att planera för nästa betydligt mer omfattande fas i det bistånd som måste ges, och kommer det att finnas pengar att anslå för de insatser som då måste göras?

(err HERMANSSON (vpk):

err talman! Jag tackar statsrådet Sigurdsen för svaret.

Sedan min fråga ställdes här i kammaren har regeringen fattat beslut om visst katastrofbistånd till människorna i södra Vietnam. Det är bra att regeringen handlat snabbt och tillmötesgått den begäran som ställts från PRR. Men under den senaste veckan har också antalet människor som är i omedelbart behov av bistånd kraftigt tillväxt. Det är därför nödvändigt att ytterligare medel snabbt ställs till förfogande för bistånd, kanaliserat genom den enda fungerande administrationen i södra Vietnam, dvs. den provisoriska revolutionära regeringen, PRR.

Vad som just nu händer i södra Vietnam är att ett förtryckarvälde, utövat av marionetter dirigerade av USA-imperialismen, faller samman under trycket från folkets breda massor. Det handlar om en folkresning som sveper undan en korrupt och fallfärdig regim. Befrielsen av södra Vietnam från marionetten Thieus herravälde har gått i utomordentligt snabbt tempo. Den befolkning som lever i områden administrerade av PRR har snabbt tillväxt med flera miljoner. Även om PRR:s administration är erkänt duglig ställs den inför utomordentliga svårigheter när det gäller att omedelbart klara försörjningen för ytterligare miljontals människor i ett område, där de tillbakaryckande marionettrupperna använt den brända jordens taktik.

Det finns i dag ingen viktigare internationell solidaritetsinsats än att ge ett kraftigt ökat stöd till den växande befolkningen inom PRR-områdena. Detta understöd blir effektivt. Statsrådet Sigurdsen har i tidsningsintervjuer sagt att fonderna för katastrofhjälp nu är barskrapade och att man måste vänta med ytterligare medel tills det nya budgetåret börjar. Jag vill vädja till regeringen att snarast till riksdagen ställa förslag om ytterligare anslag till PRR att utgå omedelbart, dvs. under detta bud-

getår. Det är *nu* stödet behövs. Jag är övertygad om att en stor majoritet i riksdagen kommer att ställa sig positiv till ett sådant regeringsinitiativ. Jag vore tacksam om statsrådet ville kommentera detta förslag här i den fortsatta frågestunden.

Herr talman! F. ö. anser jag att Sverige omedelbart måste erkänna regeringarna GRUNK i Cambodja och PRR i södra Vietnam.

Fru statsrådet SIGURDSEN:

Herr talman! Låt mig först, som en komplettering till det beslut regeringen fattade vid föregående sammanträde, informera kammaren om att Frikyrkan hjälper föreslås få 1 milj. kr. för sin verksamhet i Syd-vietnam.

I frågesvaret sägs att regeringen med stor uppmärksamhet följer den fortsatta utvecklingen i Sydvietnam. Jag vill i det sammanhanget påpeka att vi har tillmötesgått hela den begäran om varor som PRR framställt, och vi står i fortlöpande kontakt med bl. a. PRR:s generaldelegation för bedömning av de akuta biståndsbehoven.

I årets budgetproposition har regeringen lagt fram förslag, som inom kort skall behandlas av kammaren, om ca 219 milj. kr. till katastrofbistånd. Jag vill erinra om att det i budgetpropositionen också står att det finns särskild anledning att räkna med ett fortsatt behov av katastrofinsatser för bl. a. Indokina. I budgetpropositionen står vidare att 110 milj. kr. beräknas till nya biståndsfonder, som diskuteras inom FN. Vi vet inte hur det går med de fonderna, och vi föreslår i budgetpropositionen att för den händelse medlen inte kommer att tas i anspråk för någon av dessa fonder så bör de kunna utnyttjas för katastrofändamål. Det gäller alltså pengar som, om riksdagen tillmötesgår förslaget, finns disponibla från den 1 juli.

Jag vill, i anledning av fru Dahls fråga, och även som ett svar till herr Hermansson, säga att det finns möjligheter att planera för eventuella insatser när vi får en klarare bild av PRR och över läget i Sydvietnam. Då kan planerna sättas i gång även om utbetalningen av medel inte kan ske förrän efter den 1 juli, alltså på det nya budgetåret.

Fru DAHL (s):

Herr talman! Jag tackar statsrådet Sigurdsen för den kompletteringen. Jag vill understryka att det finns en mycket stark opinion i vårt land som har stött det vietnamesiska folkets befrielsekamp och som nu är beredd att, i ett skede då befrielsen är nära och efter befrielsen, medverka till att krigets skador så snabbt som möjligt kan undanröjas och att också stödja det samhällsbyggnadsarbete som då kan igångsättas i områden som tidigare har varit utsatta för både kolonial och inhemsk utsugning.

Jag tolkar statsrådets svar så att regeringen har en hög handlingsberedskap, att arbetet redan pågår och att inga insatser kommer att hindras av brist på medel.

Nr 51

Tisdagen den
8 april 1975

*Om ökat bistånd till
Republiken
Sydvietnams
provisoriska
revolutionära
regering*

Tisdagen den
8 april 1975

*Återkallande av
motion*

Herr HERMANSSON (vpk):

Herr talman! Jag är också tillfredsställd med det sista som statsrådet Sigurdsen har sagt. Jag tolkar det så att regeringen är beredd att tillmötesgå de ytterligare framställningar om bistånd som kan komma att göras från PRR.

Det är också tillfredsställande att det sker en planering för en kraftig ökning av biståndet under nästa budgetår. Men vad jag framför allt ville understryka i mitt tidigare inlägg var behovet av ett kraftigt ökat bistånd omedelbart. Det är *nu* som det allra största behovet föreligger, och jag betonar än en gång vad jag sade i mitt inlägg om att ytterligare medel bör ställas till förfogande. Enbart under den senaste veckan har ju behovet av stöd oerhört kraftigt tillväxt för varje dag, och den ökningen kommer att fortsätta under de närmaste veckorna.

Sedan vill jag också peka på att även i Cambodja föreligger ett starkt behov av bistånd till de miljontals människor som bor i de områden som har befriats av den revolutionära frihetsrörelsen och som nu administreras av regeringen GRUNK.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 2 Föredrogs och hänvisades

Proposition

Nr 89 till inrikesutskottet

§ 3 Föredrogs och hänvisades

Motioner

Nr 2004 till näringsutskottet

Nr 2005–2007 till inrikesutskottet

§ 4 Föredrogs, men bordlades åter socialutskottets betänkande nr 3–5, kulturutskottets betänkande nr 6 samt jordbruksutskottets betänkanden nr 1 och 7.

§ 5 Föredrogs och bifölls interpellationsframställningen nr 49.

§ 6 Återkallande av motion

Herr TALMANNEN:

I skrivelse denna dag till kammarkansliet har herr Fågelsbo återkallat den av honom väckta motionen 1975:1951 med anledning av propositionen 1975:25 angående riktlinjer för älgvården.

Jag har därför avskrivit denna motion.

Skrivelsen lades till handlingarna.

§ 7 Herr talmannen meddelade att på föredragningslistan för morgondagens sammanträde skulle socialutskottets betänkande nr 5 uppföras främst bland två gånger bordlagda ärenden.

§ 8 Anmälades och bordlades
Skatteutskottets betänkanden

Nr 15 med anledning av motioner om resultatutjämning vid beskattningen

Nr 16 med anledning av motioner om företagsbeskattningen m. m.

Lagutskottets betänkande

Nr 14 med anledning av motioner om talan angående äktenskaplig börd och om vårdnad av barn utom äktenskap

Näringsutskottets betänkanden

Nr 12 med anledning av propositionen 1975:1 i vad gäller anslag inom arbetsmarknadsdepartementets verksamhetsområde avseende företagareföreningarna och av dem administrerad garanti- och långivning jämte motioner

Nr 13 med anledning av propositionen 1975:1 i vad avser anslag till företags- och branschfrämjande åtgärder samt vissa fonder jämte motioner

Nr 14 med anledning av motioner om näringspolitiken

Nr 15 med anledning av propositionen 1975:1 i vad avser vissa anslag inom industridepartementets verksamhetsområde jämte motioner

§ 9 Meddelande om förhandsanmälan till talarlistan

Herr TALMANNEN:

Jag får anmoda dem som önskar yttra sig när näringsutskottets betänkande nr 14 skall avgöras att anmäla detta till kammarkansliet senast onsdagen den 9 april kl. 18.00.

§ 10 Anmälades och bordlades
Motioner

Nr 2008 av fru *Kristensson m. fl.*

med anledning av propositionen 1975:18 med förslag till steriliseringslag, m. m.

Nr 2009 av herr *Hörberg*

med anledning av propositionen 1975:30 om energihushållningen m. m.

Nr 2010 av herr *Eriksson* i Arvika *m. fl.*

Nr 2011 av herr *Hermansson m. fl.*

Nr 2012 av herr *Jonsson* i Alingsås

Nr 51

Tisdagen den
8 april 1975

*Meddelande om
förhandsanmälan
till talarlistan*

Nr 51

Tisdagen den
8 april 1975

*Meddelande om
frågor*

Nr 2013 av fru *Jonäng m. fl.*

Nr 2014 av herr *Karlsson* i Mariefred

Nr 2015 av herr *Magnusson* i Borås

Nr 2016 av herr *Nilsson* i Tvärålund *m. fl.*

Nr 2017 av herr *Olsson* i Järvsö

Nr 2018 av fru *Sundberg*

med anledning av propositionen 1975:45 om riktlinjer för arbetsmarknadsutbildningen

Nr 2019 av herr *Andersson* i Ljung

Nr 2020 av herr *Turesson m. fl.*

Nr 2021 av herr *af Ugglas*

Nr 2022 av herr *Ångström m. fl.*

med anledning av propositionen 1975:48 med förslag till ändrade regler för beskattning av samfälligheter, m. m.

nr 2023 av fru *Jonäng*

med anledning av propositionen 1975:61 om vissa anslag ur kyrkofonden, m. m.

Nr 2024 av herr *Eriksson* i Ulfabyrn *m. fl.*

Nr 2025 av herr *Komstedt*

med anledning av propositionen 1975:62 om kilometerskatt för vissa släpvagnar, m. m.

Nr 2026 av herr *Pettersson* i Lund *m. fl.*

Nr 2027 av herr *Turesson*

med anledning av propositionen 1975:65 med förslag till lag om ändring i lagen (1916:156) om vissa inskränkningar i rätten att förvärva fast egendom m. m.

Nr 2028 av herr *Hermansson m. fl.*

med anledning av propositionen 1975:72 med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen (1973:162) om särskilda åtgärder till förebyggande av vissa våldsdåd med internationell bakgrund

§ 11 Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 4 april

Nr 149 av herr *Olof Johansson* i Stockholm (c) till herr industriministern om redovisning till riksdagen av driftstörningar m. m. vid kärnkraftverk:

Ytterligare en allvarlig skada har inträffat vid ett svenskt kärnkraftverk, denna gång i Oskarshamnsverket. I samband med de avslöjade allvarliga bristerna vid Ringhals II besvarade industriministern en fråga i riksdagen angående "driftstörningar, kontroll, risker och ekonomi" vid samtliga i Sverige ianspråktaga kärnkraftverk. Industriministern utlovade då en samlad redovisning av materialet som "en del i det underlagsmaterial" som riksdagen begärde att få 1973. Industridepartementet uppdrog bl. a. åt dåvarande delegationen för atomenergifrågor (numera statens kärnkraftinspektion) att utarbeta vissa redogörelser. De begärda redovisningarna återfinns i endast begränsad omfattning i den framlagda propositionen angående energihushållningen m. m.

När kommer regeringen att ge en samlad redovisning av tillgängligt material angående driftstörningar, kontroll, risker och ekonomi vid svenska kärnkraftverk, och kommer detta att ske i sådan tid att det kan bilda underlag för riksdagens beslut senare i vår?

Nr 150 av fru *Jonäng* (c) till herr kommunikationsministern om kommunal insyn i SJ:s ekonomiska kalkyler:

För att tillgodose behovet av lokal kollektivtrafik måste kommunerna ofta ge ekonomiskt stöd till trafikföretag. Det får anses rimligt att de kommunala myndigheterna innan beslut fattas i sådana frågor får ta del av företagens ekonomiska kalkyler för trafiken. SJ vägrar emellertid ofta att lämna ut sina kalkyler.

Är statsrådet beredd medverka till att SJ ger kommunerna insyn i de ekonomiska villkoren för den trafik för vilken stöd begärs?

den 7 april

Nr 151 av herr *Mellqvist* (s) till herr kommunikationsministern om Öresundsavtalet:

Är statsrådet beredd att lämna en redogörelse för det nya läge som uppstått beträffande Öresundsavtalet?

Nr 152 av herr *Andersson* i Örebro (fp) till herr finansministern om avdrag vid inkomstbeskattningen för kostnader för ledarhund:

Regeringsrätten har nyligen avslagit ett yrkande om avdrag för kostnader för ledarhund. Avdraget hade yrkats av synskadad förvärvsarbete i Örebro. Mannen i fråga är helt beroende av sin ledarhund för att komma till och från sin arbetsplats. I sin självdeklaration yrkar han därför att matkostnaden för hunden skall betraktas som kostnad för inaktiernas förvärvande.

Är finansministern beredd att medverka till sådan ändring i gällande skatteförfordning att synskadad person, som är helt beroende av ledarhund för att komma till och från sitt arbete, får göra avdrag för hundens matkostnader i sin självdeklaration?

Nr 51

Tisdagen den
8 april 1975

*Meddelande om
frågor*

den 8 april

Nr 153 av fru *Sundberg* (m) till herr kommunikationsministern och Öresundsavtalet:

Sedan representanter för den danska regeringen klargjort att danska folketinget icke kan väntas anta avtalet om fasta förbindelser över Öresund har frågan om en prioritering av tunnelförbindelse Helsingborg-Helsingör på nytt aktualiserats. Bl. a. är frågan hur Helsingborgs bangårdssystem skall lösas helt beroende av om en tunnelförbindelse kommer till stånd.

Kommer statsrådet att vidta några åtgärder, och i så fall vilka, för att en järnvägstunnel Helsingborg-Helsingör skall kunna byggas inom rimlig tid?

§ 12 Kammarken åtskildes kl. 16.14.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert